

er det sundeste og bedste baade for Samfundet og for den enkelte. Herom tror jeg vi alle er enige, og jeg slutter mig ganske til den Udtalelse af det ærede 1ste Medlem for 8de Kreds: lad os vogte os for, at Arbejdsstridigheder kommer frem i den Grad, at de fører til større Arbejdsløshed, end Forholdene nødvendiggør det i Øjeblikket. Men jeg er ligesom de Talere, der hidtil har haft Ordet, ganske klar over, at selv om der bliver gjort, hvad der er menneskelig muligt for at skaffe Arbejde, vil det ikke være tilstrækkeligt til at hindre den Arbejdsløshed, som truer os i Øjeblikket. Det er gaaet her, som det er gaaet os saa mange Gange tidligere, at naar den Lovgivning, som vi i Øjeblikket lever under, ikke slaar til, er man nødt til at lovgive midlertidigt, og det er da ogsaa naturligt, at Indenrigsministeren i Tide søger at raade Bod paa de uheldige Forhold, som truer os paa dette Omraade. Det Lovforslag, som her foreligger til Behandling, byder helt igennem en yderligere Sikkerhed for de Mennesker, der rammes af Arbejdsløshedens Ulykke, og da vi gerne vil være med til at hjælpe disse Mennesker, skal jeg paa mit Partis Vegne tilsige vor Støtte til Lovforslagets Gennemførelse.

Sonne: Krigssituationens Udvikling har efterhaanden medført, at Mangelen paa udefra tilførte Produktionsmidler er blevet stærkt følelig. Denne Mangel virker lamrende paa betydelige Udsnit af vort Erhvervsliv og maa uundgaelig drage en omfattende Arbejdsløshed efter sig. Vi staar her overfor et af Verdenskrigens beklagelige Fænomener, nemlig dette, at medens man i de krigsførende Lande har Mangel paa og lyser efter Arbejdskraft ogsaa til Bearbejdning af de forhaandenværende Produktionsmidler, er det andetsteds og vil efterhaanden ogsaa herhjemme blive saaledes, at der mangler Produktionsmidler til Afværgelse af Arbejdsløsheden. Alt tyder desværre paa, at den nærmere Fremtid vil forøge den nu indtraadte Arbejdsløshed og det i forstærket Tempo. Den Aarstid, som vi gaar i Møde, fører uvilkaarligt med sig, at Adgangen til Arbejde sikkert vil blive knap, ikke blot i Byerne, men ogsaa i Landdistrikterne, som en naturlig Følge af den knappe Høst og den raadende Dyrtid, som gør det lidet fristende at indlade sig paa Ekstraarbejder, i alt Fald saadanne Ekstraarbejder, til hvis Udførelse der medgaar Materialier, som f. Eks. Byggearbejder, der jo i væsentlig Grad er fordyrede.

For Landarbejdernes Vedkommende

stiller Forholdet sig formentlig dog ikke saa ugunstigt som for Byarbejdernes Vedkommende. I Landdistrikterne er en ikke ringe Del daglønnede Arbejdere knyttede fast til de større Jordbrugs Arbejdsstab. Den kommende Vinters Skovning vil formentlig endvidere give Arbejde til mange, og der er vel ikke Tvivl om, at den ogsaa i Aar vil blive optaget i forøget Maalestok; og dertil kommer Skærveslagning, der jo normalt giver Arbejde til mange Hænder i Vinterhalvaaret. Og saa er det jo muligt og ønskeligt, at baade Stat og Kommune vil søge at etablere Arbejder, der kan give arbejdssøgende Beskæftigelse. For Statens Vedkommende tænker jeg dér paa Optagelse af Arbejder knyttede til vedtagne Anlæg; for Kommunernes Vedkommende er det maaske noget vanskeligere. Jeg kunde dog tænke mig Muligheden af, at man dér kunde komme til en udvidet Skærvehugning til forskudsvis Oplagring af Vejmaterialer. Selv om imidlertid den nu indtraadte Arbejdssituation skal fortsættes og udvikles, nærer jeg i øvrigt den Tro, at Arbejdsmangelen neppe vil blive saa følelig ude paa Landet som i Byerne. For Landdistrikternes Vedkommende vil jo Landbruget stedse aabne Adgang til Beskæftigelse for en hel Del Arbejdere. Vi har endvidere de faste Støttepunkter for Arbejdet, som jeg allerede har nævnt, vi har Skovhugsten, Skærvehugningen, og dertil kommer nu Tørveskæringen, der i afvigte Sommer har beskæftiget mange Hænder, og endelig har vi Roerne. Og mon vi ikke efterhaanden skulde være naaet saa vidt, at den hjemlige Arbejdskraft kunde udføre Roearbejdet? Efter at vi nu er kommet op til at betale 90 Kr. for Renholdelse og Optagning af en Tønde Land Sukkerroer, er Forholdet jo dette, at et flinkt Arbejderpar kan i de 3½ à 4 Maaneder, som Roearbejdet omfatter, tjene rundt 1,000 Kr.; der foreligger mange Eksempler derpaa. Det er ikke saa ringe. Desværre kniber det mange Steder i Landdistrikterne med Landarbejderboliger, og Materialiernes Dyrhed gør det vanskelig i dette Øjeblik paa tilfredsstillende Maade at løse det Boligproblem, som dér vil opstaa. Men, som sagt, det forekommer mig, at Forholdene efterhaanden er naaet dertil, at vi selv burde ved hjemlig Arbejdskraft kunne overkomme vort Roearbejde.

Det er fra ærede Talere, der allerede har haft Ordet, stærkt understreget, hvor ønskeligt det vilde være, om vi herhjemme i videste Udstrækning kunde beskæftige de arbejdssøgende Hænder, og det er sikkert,